

SYLABUS
dotyczy cykli kształcenia: 2021-2023, 2022-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/ MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	KOMUNIKACJA ALTERNATYWNA I WSPOMAGAJĄCA
Nazwa jednostki realizującej kierunek studiów podyplomowych	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot/ moduł	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa studiów podyplomowych	logopedia
Poziom kształcenia	studia podyplomowe
Semestr studiów/ kursu	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język kształcenia	polski
Koordinator	mgr Aneta Kotowicz-Urban
Imię i nazwisko osoby prowadzącej	mgr Aneta Kotowicz-Urban

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Praktyki	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt ECTS
10								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku)

zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość psychologii rozwojowej oraz podstaw psychologii klinicznej
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/ modułu

C ₁	zdobycie przez słuchaczy wiadomości na temat stosowanych współcześnie metod wspomaganie ogólnego rozwoju oraz komunikowania się pozajęzykowego;
C ₂	nabycie przez słuchaczy umiejętności programowania terapii i usprawniania umiejętności komunikacyjnych osobom z trudnościami w komunikacji werbalnej;

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu/ modułu	Odniesienie do efektów uczenia się dla studiów podyplom.
EK_01	Słuchacz/ka zna przyczyny zaburzeń rozwoju mowy i komunikacji, zna ograniczenia dla mowy wynikające z uszkodzeń lub niedorozwoju układu nerwowego oraz niedorozwojów o różnym podłożu; zna metody postępowania logopedycznego w przypadku trudności z komunikacją werbalną	K_W01
EK_02	Słuchacz/ka identyfikuje problemy pacjenta, jego rodziny i otoczenia i odpowiednio dobiera terapię i planuje cały proces terapeutyczny – z uwzględnieniem ograniczeń pacjenta	K_U01
EK_03	Słuchacz/ka podejmuje działania diagnostyczne i terapeutyczne odpowiadające potrzebom pacjentów i ich rodzin, zna metodologię postępowania logopedycznego w przypadku trudności z komunikacją werbalną, posługuje się narzędziami i metodami do komunikacji alternatywnej; słuchacz/ka formułuje opinie dotyczące pacjentów, klientów, grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu logopedy	K_U03
EK_05	Słuchacz/ka ma świadomość odpowiedzialności postępowania logopedycznego, postępuje etycznie, z empatią, dba o bezpieczeństwo pacjentów, współpracowników i swoje własne	K_K03

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Komunikacja alternatywna i wspomagająca – definicje, historia, zastosowanie, badania potwierdzające skuteczność metod AAC, cele wprowadzania.
Systemy komunikacji alternatywnej i wspomagającej - klasyfikacja, omówienie poszczególnych metod z systemów – dotykowych, manualnych i graficznych
Grupy użytkowników AAC – charakterystyka poszczególnych grup, cele interwencji komunikacyjnej
Przegląd dostępnych na rynku narzędzi do komunikacji (specjalistyczne urządzenia do komunikacji alternatywnej i wspomagającej oparte na technologii komputerowej, książki komunikacyjne; tablice komunikacyjne; pomoce techniczne np. płytki i ekrany dotykowe; zmodyfikowane klawiatury, myszki, trackballe, joysticki; programy komputerowe np. Boardmaker, Bliss for Windows, Neurosoft Syn Talk; urządzenia ułatwiające wskazywanie symboli;) - przykłady wykorzystania – film
Wprowadzanie systemu AAC – dokonanie kompleksowej diagnozy dziecka przez zespół specjalistów, ułożenie indywidualnego programu rozwoju komunikacji językowej, określenie techniki porozumiewania się (lub kombinacji różnych technik);
Etapy pracy nad umiejętnościami komunikacyjnymi – przykłady ćwiczeń – film
Wprowadzanie systemu komunikacji alternatywnej i wspomagającej na przykładzie techniki PECS.

3.4. Metody dydaktyczne

- Metoda podająca,

- prezentacja multimedialna,
- prezentacja nagrań video,

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

EK (efekt kształcenia)	Metody oceny efektów kształcenia	Forma zajęć
EK_01	Obserwacja słuchaczy w czasie zajęć, rozmowy w trakcie konsultacji indywidualnych; test wyboru na zakończenie wykładów	W
EK_02	Obserwacja słuchaczy w czasie zajęć, rozmowy w trakcie konsultacji indywidualnych; test wyboru na zakończenie wykładów	W
EK_03	Obserwacja słuchaczy w czasie zajęć, rozmowy w trakcie konsultacji indywidualnych; test wyboru na zakończenie wykładów	W
EK_04	Obserwacja słuchaczy w czasie zajęć, rozmowy w trakcie konsultacji indywidualnych	W

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem uzyskania zaliczenia zajęć jest obecność na zajęciach, czytanie zalecanej literatury, czynny udział w dyskusjach w czasie zajęć i konsultacji

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY SŁUCHACZA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	10 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć, • studiowanie literatury przedmiotu 	5 10
SUMA GODZIN	27
Sumaryczna liczba punktów ECTS:	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy:	Nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk:	Nie dotyczy

LITERATURA

Literatura podstawowa:

- (red.) Błeszyński J., 2008, *Alternatywne i wspomagające metody komunikacji*, Kraków.
- Grycman M., Jerzyk M., Bucyk M., 2020, *Model aktywny. Komunikacja alternatywna i wspomagająca*, Warszawa.
- Tezchner M., Martinsen H., 2002, *Wprowadzenie do alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się*, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Bondy A. Frost L., 2010, *The Picture Exchange Communication System Podręcznik*, Warszawa.
- Greenberg J., Witzman E., 2020, *Razem uczymy się mówić. Przewodnik dotyczący wspomaganie rozwoju językowego dzieci dla opiekunów i nauczycieli przedszkolnych*, Kraków.
- Grycman M., 2014, *Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji. Poradnik nie tylko dla rodziców*, Kraków.
- (red.) Grycman M., Smyczek A., 2004, *Wiem, czego chcę! Z praktyki polskich użytkowników i terapeutów AAC*, Kraków.
- Grycman M., Kaczmarek B., 2019, *Podręczny słownik terminów AAC*, Kraków.
- (red.) Kaczmarek B., 2014, *Makaton w rozwoju osób ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi*, Kraków.
- (red.) Kaczmarek B., Wojciechowska A., 2015, *Autyzm i AAC*. Kraków.
- Kazimierska M., 2003, *Wybór systemu porozumiewania się w zależności od kompetencji ucznia*, „Biuletyn Stowarzyszenia Mówić bez Słów”, nr 1.
- Nosko-Goszczycka M., 2019, *AAC dla każdego. Poradnik dla rodziców i terapeutów*, Kraków.
- Winczura B., 2014, *Dzieci i specjalnych potrzebach komunikacyjnych. Diagnoza- edukacja – terapia*, Kraków.